

ИЗВЕШТАЈ МЕНТОРА О ЗАВРШНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Име, име једног родитеља, презиме Никола (Дејан) Ковачевић
2. Датум рођења, општина, Република: 22.07.1999. године, Ужице, РСрбија
3. Година уписа на мастер академске студије права Школске 2023/2024. године
II НАСЛОВ МАСТЕР РАДА
„ПРАВА И ДУЖНОСТИ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА И ЊИХОВА ЗАШТИТА У ПРАВНОМ СИСТЕМУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“
III ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА
<p>Мастер рад под насловом „Права и дужности државних службеника и њихова заштита у правном систему Републике Србије“ је систематизован у четири главе нумерисане римским бројевима са насловима и поднасловима (другог, трећег, четвртог нивоа), уводом, закључком, списком коришћене литературе, правним и другим изворима, сажетком, ауторском изјавом укупног обима од 74 стране компјутерски обрађеног текста, уобичајеног прореда (фонт 12, <i>Times New Roman</i>).</p> <p>У Уводу мастер рада (стр. 3) кандидат излаже концептуално-методолошки оквир предмета истраживања и план рада. Указује се на предмет рада, понаособ према одељцима истог, циљ, хипотезе рада. Предмет истраживања овог мастер рада јесте свеобухватна анализа права и дужности државних службеника, као и механизма њихове заштите у правном систему Републике Србије. Посебан акценат стављен је на нормативни оквир који регулише статус државних службеника, укључујући Устав Републике Србије, Закон о државним службеницима и друге релевантне прописе, као и на праксу примене ових прописа у циљу креирања законитог, професионалног и етичког деловања и рада. Рад такође анализира радноправни положај државних службеника у односу на запослене у приватном сектору, указујући на специфичности њиховог статуса, начине запошљавања – пријем у службу, могућности напредовања, обавезе и одговорности, као и на механизме заштите који им омогућавају стабилност и професионализам у обављању јавних послова.</p> <p>У I Глави мастер рада (стр. 7) под насловом „Кадрови у систему државне управе“ анализира се положај кадрова у систему државне управе, појам и основне карактеристике кадрова уз посебно разматрање разлика између државних службеника и функционера, као и разграничења између јавних и државних службеника, државних и локалних службеника, те службеника и намештеника. Аутор наглашава да државни службеници представљају темељ функционисања савремене државе и јавне управе. Њихов рад и деловање имају снажан утицај не само на рад државних органа већ и на целокупно друштво, јер јавна управа доноси</p>

и спроводи одлуке које се непосредно тичу грађана и заједнице у целини. За разлику од запослених у приватном сектору, чији је рад усмерен првенствено на интересе и циљеве једне организације, државни службеници раде у интересу јавности, заступајући државу и њене институције. Управо због тога њихов друштвени и правни положај има низ особености које их издвајају као посебну категорију запослених.

Глава II мастер рада (стр. 19) насловљена је „*Права и дужности државних службеника*“. У овом делу рада разматрају се права и дужности државних службеника, са посебним акцентом на најзначајнија права, али и на кључне обавезе које произилазе из њиховог положаја. Права и дужности државних службеника стриктно су утврђена прописима. Она чине централни елемент и темељ службеничког система, успостављајући неопходну равнотежу између обавеза према јавности и заштите професионалних интереса. Иако су стриктно одређена у теорији се често наглашава да државни службеници у односу на запослене у приватном сектору имају привилегован статус, који се огледа, како наглашава кандидат, кроз следеће околности: одговарајући услови рада, сигурна плата из буџета, ефикасна правна заштита. Међутим, ограничења која иначе не постоје у општем режиму радних односа, предвиђена су за службенике у вршењу њихове службе и у пословима повезаним са њом. Ту се мисли на спречавање сукоба интереса и различите антикорупцијске регулативе, одредбе о ограничењу додатног рада, забрана оснивања привредних друштава, јавних служби и бављења предузетништвом итд.

„*Одговорност државних службеника*“ наслов је **III Главе** мастер рада (стр. 45). Све службеничке одговорности значе повреду неке службеничке дужности у најширем смислу те речи. По правилу, ради се о неком противпрописном деловању односно неделовању у вези са службеним радом (*И. Крбек*). Овај став наглашава да се институционална и правна одговорност државних службеника не огледа само у појединачним актима, већ у њиховом укупном професионалном деловању у складу са законом и прописаним стандардима рада.

IV Глава мастер рада под називом „*Заштита права државних службеника*“ (стр. 49). Заштита права подразумева средства, мере и поступке који су правно уређени и као такви се остварују ради заштите права радника, односно службеника, онда када радник, односно службеник сматра да су његова права повређена. Заштита права државних службеника обезбеђена је кроз институционалне механизме, што је кључно за њихову правну сигурност. Три основна облика заштите су: инспекцијски надзор који врши Управна инспекција, судска заштита пред Управним судом и вансудска контрола коју врши Заштитник грађана (Омбудсман).

Закључак (стр. 68) – у закључним разматрањима кандидат истиче да савремене тенденција изискују да се кроз правни и институционални оквир успостави правична равнотежа између права и дужности, како би се са једне стране заштитио професионални и лична интегритет државних службеника, а са друге стране осигурало да они буду ефикасни, одговорни и у потпуности посвећени јавном интересу. Ови захтеви уткани су у концепт (принцип) „*добре јавне управе*“. У том смислу, будућност државне службе у Србији зависиће од степена у коме ће се ови

принципи доследно примењивати, како би се државна управа развила у прави сервис грађана и стуб правне сигурности.

Литература - коришћену литературу сачињава 66 библиографских јединица. 41 су у домену научне и стручне литературе. Правних извора је 23. Судску праксу – чине 2 извора.

Сажетак – мастер рад садржи сажетак са сумарним приказом предмета и резултата истраживања, као и кључне речи које одражавају његов садржај.

Ауторска изјава – на крају рада је потписана изјава аутора којом се потврђује оригиналност и самосталност научног рада.

IV ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА РАДА

„Посебност радноправног положаја државних службеника огледа се у чињеници да они нису само субјекти радних односа, већ и актери јавне власти. Њихов рад је подвргнут већој мери контроле, како у погледу поштовања закона и прописа, тако и у погледу етичких стандарда. Очекује се да државни службеници поступају непристрасно, објективно и професионално, без обзира на личне интересе или политичке притиске. Практична искуства показују да се често јављају проблеми који се односе на недостатке у систему напредовања, политизацију, недовољну мотивацију и неповољне услове рада. Управо ови изазови истичу потребу за континуираним унапређењем службеничког система и прецизним регулисањем њихових права и дужности.

V ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ РАДА И ИСТРАЖИВАЊА

Закључне ставове које бисмо истакли су:

- Специфичности службеничког система у Републици Србији у односу на општи режим радних односа, што се огледа у посебним законским процедурама, критеријумима за пријем и системима напредовања, права и дужности и специфичне механизме заштите права.
- Равнотежа између јавноправних дужности и професионалних права државних службеника, обезбеђена делотворним институционалним механизмима заштите, представља фундаментални предуслов за успостављање професионалног, политички неутралног и транспарентног службеничког система у Републици Србији.
- Специфичан радноправни положај државних службеника, који врше јавне послове у име државе, захтева не само јасно дефинисање њихових права и дужности, већ и успостављање механизма који обезбеђују њихову правну сигурност, с обзиром на потенцијалне политичке притиске и специфичности јавног сектора.
- Иако постоји свеобухватан правни и институционални оквир, практични изазови попут политичких утицаја, ограничених могућности напредовања и недовољне примене постојећих механизма заштите, и даље угрожавају постизање потпуне професионалности.
- Јачања интегритета и обезбеђивања делотворне заштите права што ће омогућити развој транспарентне и ефикасне јавне управе у служби грађана.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер рад под насловом „*Права и дужности државних службеника и њихова заштита у правном систему Републике Србије*“, кандидата Николе Ковачевића, представља самостално и оригинално делу у смислу члана 24. Правилника о мастер академским студијама права Правног факултета Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Кандидат је обрадио сва питања везана за права, дужности и њихову корелативност, као и механизма заштите њиховог радноправног положаја у правном поретку Републике Србије. Кандидат указује на стање нормативе, проблеме и перспективу домаћег службеничког система, и даје даље препоруке за реформу и модернизацију законских решења у складу са европским стандардима. Предлози аутора су усмерени ка унапређењу правног оквира, превасходно у постизању већег нивоа професионализма. У изради рада коришћена је квалитетна литература како домаћа тако и страна. Консултована литература, правни и други извори (међународни, домаћи, страни) коректно су наведени у фуснотама и у попису литературе. Коришћење релевантне теоријске грађе указује на академску самосталност и способност кандидата да кроз ово истраживање оствари оригинални, научни и стручни допринос за даље истраживања у области развоја службеничког система, превасходно у домену јачања капацитета добре јавне управе.

VII ПРЕДЛОГ

На основу изложеног ментор предлаже да се мастер рад под називом „*Права и дужности државних службеника и њихова заштита у правном систему Републике Србије*“, кандидата Николе Ковачевића, прихвати и одобри одбрана истог.

У Београду,
10. 06. 2026. године

МЕНТОР

Проф. др Слободанка Перич